

Betænkning

over

- I. forslag til lov om sommerhuse og camping m. v.,
 II. forslag til lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål og
 III. forslag til lov om ændring af lov om by- og landzoner.

(Afgivet af udvalget den 15. maj 1972).

Udvalget har holdt 14 møder og haft samråd såvel med boligministeren som med ministeren for kulturelle anliggender og landbrugsministeren. Boligministeren har endvidere skriftligt besvaret de af udvalget stillede spørgsmål vedrørende lovforslagene samt indhentet en række udtalelser fra justitsministeriet til belysning af forfatningsretlige og andre specielle spørgsmål.

Udvalget har endvidere modtaget deputationer fra CARAVAN-Fabrikant- og Importørforeningen, Omegnens Fritidshaveforening, Kolonihaveforbundet for Danmark samt fra Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, ligesom man har modtaget skriftlige henvendelser fra Foreningen af Skov- og Landejendomsbesiddere i Danmark, Dansk Skovforening, De samvirkende danske Husmandsforeninger, De samvirkende danske Landboforeninger, Centralforeningen af Tolvmandsforeninger og større Landbrugere i Danmark, Grundejernes Landsforbund samt fra Kommunernes Landsforening.

Ad I. forslag til lov om sommerhuse og camping m. v.

Ad kap. 1. Erhvervsmæssig udlejning m. v.:

Udvalget har drøftet, hvorvidt den udlejningsvirksomhed, der om sommeren udøves fra landbrugsejendomme m. fl. under betegnelsen bondegårdsferie el. lign., vil være omfattet af bestemmelserne i lovforslagets § 1, stk. 1, og dermed være betinget af meddelelse af tilladelse i henhold til § 2.

Boligministeren har oplyst, at den almindeligt kendte form for bondegårdsferie ikke vil kræve tilladelse, og har efter udvalgets

anmodning herom stillet det under nr. 2 anførte ændringsforslag, der præciserer dette. Det er ikke fundet påkrævet udtrykkeligt at angive andre former for privat udleje i sommersæsonen, som i almindelighed heller ikke falder ind under kriteriet „erhvervsmæssigt“ i stk. 1, nr. 1. Eksempelvis vil en husejer i en sommerferieby uden tilladelse efter loven kunne udleje sin sædvanlige helårsbolig eller en del deraf til sommergæster, idet en sådan udleje kun i ganske ekstraordinære situationer kan betegnes som „erhvervsmæssig“.

Med hensyn til de ejere af landbrugsejendomme m. v., hvis udlejningsvirksomhed vil kunne betegnes som erhvervsmæssig, henvises endvidere til, at de, der ved lovforslagets fremsættelse lovligt drev sådan erhvervsmæssig virksomhed, efter § 12, stk. 4, har krav på tilladelse til videreførelse af virksomheden i samme omfang som hidtil, hvis ansøgning herom indgives inden 6 måneder efter lovens gennemførelse.

Bestemmelsen i § 1, stk. 1, nr. 3, hvorefter en ejer ikke uden tilladelse erhvervsmæssigt eller for et længere tidsrum end 4 uger kan udleje sin ejendom eller dele heraf til camping, har ligeledes været drøftet, og boligministeren har stillet det under nr. 1 anførte ændringsforslag, hvorefter fristen på 4 uger foreslås forlænget til 6 uger for at give mulighed for camping på samme sted i et tidsrum, der svarer til skoleferien.

I forbindelse med ændringsforslaget til § 1, stk. 1, nr. 3, har udvalget i et samråd med boligministeren drøftet bestemmelsens rækkevidde. Boligministeren har herunder givet udtryk for, at særlig tilladelse efter § 2 ikke

vil være nødvendig for den, der mod vederlag tillader enkelte campister at overnatte på sin ejendom, medmindre sådanne udlejningsforhold har en så hyppig eller langvarig karakter, at de må betegnes som erhvervmæssig udleje. Udvalget kan tiltræde denne fortolkning.

På baggrund af bl. a. en henvendelse fra Børne- og Ungdomsorganisationernes Samaråd har udvalget med boligministeren drøftet lovforslagets § 1, stk. 2. Boligministeren har herunder udtalt, at forslaget om, at der for foreninger m. v. altid kræves tilladelse til den omhandlede udlejningsvirksomhed, skyldes de omgængelsesmuligheder, der ellers ville være til stede. En erhvervmæssig udlejningsvirksomhed vil således kunne finde sted under dække af f. eks. en ungdomsorganisation, således at der udlejes ikke blot til den pågældende organisations medlemmer, men også til udenforstående eller til personer, som udelukkende søger medlemskab med henblik på at kunne leje en hytte el. lign.

Med henvisning til den i § 3 foreslåede bemyndigelse til boligministeren til at fastsætte forskrifter om indretning og benyttelse af campingpladser har man drøftet såvel indholdet af de påtænkte forskrifter som deres rækkevidde for så vidt angår bestående campingpladser. Boligministeren har oplyst, at bestemmelserne, der tænkes udformet i samarbejde med andre ministerier samt fritidsorganisationer, dels vil tilgodese det offentliges interesse i forsvarlige forhold, f. eks. i sanitær henseende, dels sikre en tilfredsstillende standard og regulere langtidscampingen. Det er hensigtsmæssigt at tilvejebringe den fornødne hjemmel til at samle og standardisere de hidtidige spredte bestemmelser herom i et landsdækkende campingreglement, hvori der dog ikke tænkes fastsat rådighedsindskrænkninger, der kan begrunde erstatningskrav. Boligministeren har tilkendegivet, at ministeriet med hensyn til de særlige problemer, der kan opstå for de bestående campingpladser, er indstillet på at måtte fastsætte overgangsbestemmelser eller undtagelsesbestemmelser. Da hovedparten af landets campingpladser allerede er underkastet lejrpladsudvalgets regler, vil der dog for disse ikke blive tale om ændring, for så vidt angår

de regler, som blot er en nedskrivning af lejrpladsudvalgets bestemmelser. Der kan dog blive tale om nye skærpente krav f. eks. af hygiejnisk karakter. Principielt bør bestemmelser af denne art gælde også for alle bestående pladser, men overgangsregler vil kunne være påkrævede for de pladser, der i dag er uden for lejrpladsudvalgets område. Der kan derfor efter en konkret bedømmelse af den enkelte sag blive tale om at gøre undtagelse fra de almindelige regler.

Ministeren har givet udtryk for, at han er enig med udvalget i, at der må opstilles en definition af begrebet campingplads, men at overvejelserne med hensyn til fastsættelse f. eks. af en nedre grænse for antallet af vogne og telte endnu ikke er afsluttet. Ikke-erhvervmæssig udlejning af areal til camping for enkelte campister i sommerferien kræver ikke tilladelse, ligesom spejderlejre o. lign. kan etableres uden tilladelse. Må udlejningen imidlertid betegnes som erhvervmæssig, gælder dog også her bestemmelsen i § 12, stk. 4.

Nævnte bestemmelse i § 12, stk. 4, hvorefter den, der ved lovforslagets fremsættelse lovligt drev erhvervmæssig virksomhed, som omfattes af bestemmelsen i § 1, har krav på tilladelse til videreførelse af virksomheden i samme omfang som hidtil, hvis ansøgning herom indgives inden 6 måneder efter lovens ikrafttræden, har ligeledes været drøftet med ministeren.

Ministeren har oplyst, at det under lovforslagets forberedelse har været overvejet, om det ikke ville være tilstrækkeligt at forlange, at de pågældende anmelder deres virksomhed, i stedet for at kræve, at de skal søge tilladelse til at fortsætte. Det er imidlertid betænkeligt at knytte retten til videreførelse af virksomheden til en blot anmeldelse, bl. a. fordi omstændigheder og vilkår i forbindelse med de eksisterende virksomheder vil kunne være af en så speciel karakter, at det vil være nødvendigt at få skabt klarhed både for den kommende administration og for retsforholdet mellem udlejer og lejer — ikke mindst af hensyn til omgængelsesforsøg. I praksis vil der imidlertid i de fleste tilfælde blive givet tilladelse alene på grundlag af og i overensstemmelse med ansøgningen, således at denne i realiteten normalt vil få karakter af en anmeldelse.

Ad kap. 2. Udnyttelse af ejendomme i sommerhusområder:

Under udvalgets behandling af den i lovforslagets § 4 indeholdte bestemmelse om udnyttelsespåbud har boligministeren meddelt, at bestemmelserne herom særlig tager sigte på at modvirke jordspekulation i sommerhusområder og at sikre, at en naturlig og hensigtsmæssig udvikling af de udlagte sommerhusområder ikke hindres ved jordens tilbageholdelse fra udnyttelse til sommerhusbebyggelse. Udnyttelsespåbud tænkes hovedsagelig anvendt i tilfælde, hvor en kapitalstærk virksomhed eller person erhverver landbrugsejendomme inden for et sommerhusområde med henblik på udstykning på et tidspunkt, hvor virksomheden i realiteten har opnået en monopolstilling i det pågældende sommerhusområde. En sådan situation kunne tvinge de planlæggende myndigheder til at udlægge yderligere sommerhusområder til ulempe for den almindelige planlægning og for de offentlige investeringer i serviceanlæg og deres udnyttelse. Bl. a. for at undgå, at arealer beliggende i sommerhusområder opkøbes i spekulationsøjemed af danske eller udenlandske ejendomshandlere el. lign., er bestemmelsen om udnyttelsespåbud derfor indsat.

Ministeren har under et samråd anført, at han i de tilfælde af jordspekulation, som bestemmelsen sigter på, anser formålet for at være tilstrækkeligt tilgodeset, når påbudet begrænses til foretagelse af udstykning og eventuelt byggemodning. Under administrationen af bestemmelsen vil boligministeriet selvsagt påse, at et påbud ikke udstrækkes videre i indhold, end det er nødvendigt.

Kommunernes Landsforening har i en henvendelse til udvalget bl. a. anført, at påbud efter § 4 alene bør kunne meddeles af boligministeren på grundlag af en indstilling herom fra den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for den pågældende byplan- eller bygningsvedtægt. Landsforeningen har herved henvist til den parallelle ordning for så vidt angår forbud i medfør af byplanlovens § 9.

I denne anledning har boligministeren efter en drøftelse med udvalget stillet ændringsforslaget under nr. 4, der kommer Landsforeningens ønsker i møde, men sam-

tidig giver mulighed for, at et udnyttelsespåbud efter § 4 kan nedlægges uden kommunalbestyrelsens indstilling, når amtsrådet giver tilslutning til påbudet, og når kommunalbestyrelsen har haft lejlighed til at udtale sig.

Udnyttelsespåbud vil alene kunne meddeles for så vidt angår ejendomme, der erhverves efter lovens ikrafttræden, jfr. § 12, stk. 3; men da denne bestemmelse ikke udelukker, at påbud meddeles, når der finder overdragelse sted til ægtefælle eller børn ved arv eller på anden måde, har boligministeren efter anmodning herom fra udvalget stillet det under nr. 11 opførte ændringsforslag, der sikrer, at ægtefæller og nære slægtninge, der erhverver en ejendom, f. eks. ved arv, ikke stilles dårligere end den oprindelige ejer.

Efter drøftelser herom i udvalget har boligministeren ligeledes stillet det under nr. 5 opførte ændringsforslag til § 5, hvorved det sikres, at den frist, der tilkommer en ejer i henhold til stk. 1, bliver af samme længde som den, der tilkommer administrationen i henhold til stk. 3, nemlig 6 måneder.

Udvalget har endvidere drøftet lovforslagets § 5, stk. 2, hvorefter ikke-efterkommelse af et påbud efter § 4 kan medføre, at staten overtager ejendommen. Boligministeren har givet udtryk for, at et overtagelseskrav kun kan gøres gældende for så vidt angår den del af en ejendom, som udnyttelsespåbuddet vedrører. Ministeren har efter udvalgets anmodning stillet ændringsforslaget under nr. 7, hvori dette præciseres.

Under henvisning til, at lovforslaget må påregnes vedtaget på et sådant tidspunkt, at det ikke vil være praktisk muligt at administrere lovens bestemmelser om tilladelse til erhvervsmæssig udlejning allerede med henblik på denne sommer, har boligministeren ved ændringsforslaget under nr. 11 foreslået ikrafttrædelsen udskudt til 1. september 1972.

I forbindelse hermed foreslås en redaktionel ændring af bestemmelsen i lovforslagets § 12, stk. 4. Efter ændringen vil enhver, der ved lovforslagets fremsættelse den 9. februar 1972 lovligt drev erhvervsmæssig virksomhed, som omfattes af bestemmelsen i § 1, have krav på tilladelse til videreførelse

af virksomheden i samme omfang som hidtil, hvis ansøgning herom indgives senest den 31. december 1972.

Udvalget har anmodet ministeren om ved avertering at gøre opmærksom på denne bestemmelse, og ministeren har tilkendegivet, at boligministeriet i overensstemmelse med, hvad det har gjort i nogle tilfælde af ny lovgivning, også har i sinde at ansøge om bevilling til at foretage avertering ved gennemførelsen af dette lovforslag.

Udvalget indstiller herefter de af boligministeren foreslåede ændringer under nr. 1-5 og 8-11 til *vedtagelse*.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af det konservative folkepartis medlemmer) indstiller tillige det af boligministeren under nr. 7 stillede ændringsforslag om en ændret affattelse af lovforslagets § 5, stk. 2, til *vedtagelse*.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) stiller det under nr. 6 opførte ændringsforslag om en ændret affattelse af lovforslagets § 5, stk. 2, hvorom der henvises til bemærkningerne.

Hele *udvalget* er enig om at indstille lovforslaget til *vedtagelse* ved 3. behandling i den affattelse, hvori det vil foreligge efter afstemningen om ændringsforslagene ved 2. behandling.

Ad II. forslag til lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål.

Ad kap. 1. Erhvervelse af arealer.

Udvalget har drøftet, om der ikke i naturfredningsloven er tilstrækkelige muligheder for en sikring af rekreative områder og naturparker, ligesom man har drøftet anvendelsen af de eventuelt erhvervede arealer.

Ministeren har tilkendegivet, at der i et vist omfang er hjemmel i naturfredningsloven til at foretage de i lovforslaget omhandlede erhvervelser, idet naturparker og arealer til rekreative formål uden bebyggelse fortsat vil kunne sikres efter naturfredningslovens bestemmelser. Regeringen har imidlertid lagt vægt på, at administrationen af erhvervelsesloven vil ske under et løbende samarbejde mellem de interesserede myndigheder. Regeringen har derfor anset det for

mest hensigtsmæssigt, at lovforslagets § 1 også omfatter arealerhvervelser, som kunne foretages i henhold til naturfredningsloven. Hertil kommer, at det meget store behov for indretning og drift af forskellige former for fritidsområder, f. eks. campingpladser, feriebyer m. v. ikke vil kunne varetages alene i medfør af naturfredningsloven. Forøgelsen af de hidtidige muligheder for erhvervelse af arealer er først og fremmest ønskelig af hensyn til sikring af kerneområderne i naturparkerne. Arealer af denne art vil efter erhvervelsen i et vist omfang kunne stilles til rådighed for privat udnyttelse, f. eks. ved kreaturgræsning el. lign. Andre rekreative arealer vil efter erhvervelsen kunne tænkes afhændet eller udlejet til f. eks. et almennyttigt selskab med henblik på opførelse af en ferieby, campingplads el. lign., dog fortrinsvis i udkanten af naturparkområder.

Boligministeren har under et samråd tilkendegivet, at det ikke er hensigten, at der med hjemmel i loven om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål skal foretages egentlige opkøb af arealer inden for de allerede fastlagte sommerhusområder. Det kan dog ikke udelukkes, at det i ganske enkelte tilfælde, f. eks. hvor planlægningen og karakteren af et sommerhusområde tilsiger det, kan komme på tale ved hjælp af loven at erhverve et areal til f. eks. et feriecenter.

Da de allerede fastlagte sommerhusområder imidlertid har en rummelighed, som muliggør opførelse af endnu ca. 150.000 sommerhuse inden for disse områder, og da der i de kommende år påregnes fastlagt nogle yderligere sommerhusområder, kan loven således ikke siges at gøre det vanskeligere for den enkelte at erhverve eget sommerhus. Boligministeren har herved fremhævet, at det med loven tilsigtes at skabe alternativer til den traditionelle sommerhusbebyggelse, men ikke at hindre denne form for fritidsbebyggelse inden for de til enhver tid fastlagte sommerhusområder.

Udvalget har endvidere drøftet mulighederne for at sikre, at forskellige offentlige institutioner og myndigheder koordinerer deres køb og salg af arealer, således at man dels undgår indbyrdes konkurrence i efterspørgslen efter arealer, og dels sikrer udnyttelsen af den ekspertise, som de forskellige myndigheder råder over.

Boligministeren har oplyst, at man i fortsættelse af det samarbejde, der allerede længe har fundet sted på adskillige områder, vil søge at nå frem til en fordeling på grundlag af de konkrete formål med erhvervelserne, hvorved en rigtig anvendelse af styrelsernes ekspertise også sikres.

Boligministeren har endvidere oplyst, at den i bemærkningerne til lovforslaget omtalte koordination mellem de implicerede ministerier også tænkes at skulle omfatte erhvervelserne og den planlægning, som vil gå forud for disse. Boligministeren pegede i den forbindelse på, at indholdet og udformningen af lovforslaget allerede var udtryk for en sådan koordineringsbestræbelse, og at den planlægningslovreform, man arbejder med, vil tilstræbe at videreføre sådanne bestræbelser.

Boligministeren erklærede sig indforstået med, når erfaringer er indvundet med hensyn til lovens administration, at forelægge disse samt mulighederne for eventuelle ændringer for udvalget. Udvalget har taget disse oplysninger til efterretning og skal tilføje, at der efter udvalgets opfattelse må lægges betydelig vægt på, at den tilsigtede koordinering opnås, herunder også en koordinering af administrationen af de erhvervede ejendomme.

Med hensyn til lovforslagets § 3 om vilkår for lån i henhold til § 2, nr. 2 og 3, har boligministeren tilkendegivet, at regeringen med henblik på at tilskynde til en effektiv udnyttelse af de midler, der stilles til rådighed, vil fastsætte en rente, der er lavere end markedsrenten, og at en sådan gunstigere forrentning også vil blive lagt til grund ved eventuel udlejning af ejendomme, der er erhvervet i henhold til lovforslaget.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) har tilkendegivet, at det ikke kan tilslutte sig disse bemærkninger, hvorfor mindretallet stiller det under nr. 1 opførte ændringsforslag, der går ud på, at renten for de omhandlede lån fastsættes på grundlag af markedsforholdene for lån af tilsvarende type.

Boligministeren har yderligere oplyst, at regeringen på et senere tidspunkt

vil fremsætte forslag til ændring af lov nr. 242 af 3. juni 1967 om statens bygge- og boligfond med fastsættelse af en tilsvarende, lavere rente end markedsrenten. Boligministeren har dog forbeholdt sig herved at måtte inddrage resultaterne af overvejelserne i folketingsudvalget angående forslag til folketingsbeslutning vedrørende den regionale befolknings- og erhvervsudvikling m. v. og overvejelserne i folketingets boligudvalg.

Ad kap. 2. Forkøbsret og kap. 3. Ekspropriation.

Udvalget har drøftet afgrænsningen af de områder, som i henhold til § 4 kan belægges med forkøbsret for staten.

Efter udvalgets anmodning har boligministeren stillet ændringsforslaget under nr. 2, der tilsigter i lovteksten at angive forudsætningerne for, at en ejendom kan pålægges forkøbsret.

Med hensyn til den i § 7 foreslåede ekspropriationsbestemmelse har boligministeren oplyst, at det ikke er hensigten, at ekspropriation skal kunne foretages i videre udstrækning, end hvor en ejendom kan pålægges forkøbsret efter de særlige regler i § 4, stk. 3. Tværtimod opstiller bestemmelsen den yderligere betingelse for ekspropriation, at der skal være et væsentligt aktuelt behov for at erhverve det pågældende areal for at sikre gennemførelsen af en iværksat planlægning.

I tilslutning til ændringsforslaget under nr. 2, hvorved forudsætningerne for pålæg af forkøbsret optages i lovteksten, har boligministeren derfor stillet ændringsforslaget under nr. 3, hvori ekspropriationsadgangen udtrykkeligt gøres afhængig af, at ejendommen kan pålægges forkøbsret efter § 4, stk. 3. Ændringsforslaget indeholder tillige en bestemmelse om, at der, selv om betingelserne for at pålægge forkøbsret er til stede, ikke kan eksproprieres med det formål at fremskaffe arealer til privat sommerhusbebyggelse.

Boligministeren har under drøftelsen af dette ændringsforslag gjort opmærksom på, at den foreslåede nye ekspropriationsbestemmelse ikke fremkalder nogen ændring i gældende bestemmelser om ekspropriation. Således vil der f. eks. inden for et sommerhusområde fortsat kunne eksproprieres efter

byplanlovens § 12, når de deri fastsatte ekspropriationsbetingelser er opfyldt.

Udvalget indstiller herefter de af boligministeren foreslåede ændringer under nr. 2 og 3 til *vedtagelse*.

Ad III. forslag til lov om ændring af lov om by- og landzoner.

Udvalget har navnlig drøftet rækkevidden af de foreslåede nye bestemmelser i lovens § 9, stk. 2.

Ministeren har under et samråd udtalt, at den foreslåede beføjelse for ministeren til at overtage afgørelsen i en sag kun tænkes anvendt, når sagen har en mere vidtrækkende betydning.

Efter anmodning fra udvalget har ministeren herefter stillet et ændringsforslag om en ny affattelse af det pågældende stykke, hvori den tilsigtede begrænsede anvendelse af bestemmelsen har fundet direkte udtryk. Der henvises herom nærmere til bemærkningerne til ændringsforslaget, idet udvalget peger på, at ordningen også bør anvendes ved spørgsmål om tilladelse efter by- og landzonenloven til anlæg af en højspændingsledning gennem flere amter eller byudviklingsområder.

Efter indholdet af den foreslåede nye bestemmelse i § 9, stk. 3, vil boligministeren kunne give amtsrådene og byudviklingsudvalgene nærmere forskrifter for deres administration af lovens §§ 6-8, der omhandler tilladelser til udstykning, bebyggelse og ændret anvendelse af bygninger og arealer i landzoner.

Med hensyn til indholdet af sådanne forskrifter samt begrundelsen for at henlægge denne bemyndigelse til ministeren i stedet for at søge forholdene fastlagt i selve lovteksten har boligministeren anført, at det ikke på forhånd er muligt at angive indholdet af forskrifterne, der må afhænge af udviklingen. Forskrifterne kan være generelle, f. eks. for at tilstræbe en ensartet praksis, men vil også kunne være mere konkrete, f. eks. for at sikre gennemførelsen af planlægningen i forbindelse med rekreative områder eller anlæg af flyvepladser eller atomkraftværker, hvor der kan blive tale om at fastlægge en „beskyttelseszone“.

Ministeren har tilføjet, at det af de samme grunde ikke vil være muligt at fast-

lægge forholdene i selve lovteksten. Behovene for de nærmere forskrifter er ikke statiske, men forandres løbende.

Under en drøftelse af spørgsmål i forbindelse med administrationen af by- og landzonenloven har boligministeren under et samråd fremhævet, at baggrunden for at udlægge ny byzoner og sommerhusområder må være en samlet planlægning for den pågældende kommune eller egn, jfr. by- og landzonenlovens §§ 2 og 4. Boligministeren har samtidig erklæret, at en sådan planlægning ikke indebærer, at der i en kommune kun kan udlægges én byzone. Men omfanget og placeringen af flere byzoner i en kommune, må — såvel som fastlæggelse af sommerhusområder — ske på grundlag af en planlægning.

Boligministeren har endvidere erklæret sig indforstået med i forbindelse med et kommende cirkulære om lovforslagets ændringer af zonenloven også at redegøre for de synspunkter, der af amtsrådene og byudviklingsudvalgene bør lægges til grund ved tilladelser i medfør af §§ 6-8 med henblik på at tilsikre muligheder for lokal udvikling og erhvervsudøvelse, herunder under hvilke forudsætninger tilladelser bør meddeles.

Udvalget indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med den af boligministeren foreslåede ændring.

Udvalget indstiller endvidere i henhold til § 7, stk. 6, i *Forretningsorden for folketinget*, at det vedbliver at bestå indtil folketingsårets slutning.

Ændringsforslag til

I. forslag til lov om sommerhuse og camping m. v.

Af boligministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

- 1) I *stk. 1*, nr. 3, ændres „4 uger“ til: „6 uger“.
- 2) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

„*Stk. 02.* Indgåelse af enkelte lejemaal vedrørende sådanne husrum på en landbrugs-

eller skovbrugsejendom, som ikke er tilvejebragt med udlejning som formål, omfattes ikke af pligten til at indhente tilladelse til erhvervsmæssig udlejning efter stk. 1, nr. 1.“

3) I *stk. 3*, der herefter bliver *stk. 4*, ændres „*stk. 1 og 2*“ til: „*stk. 1-3*“.

Til § 4.

4) *Stk. 1* udgår, og i stedet indsættes som nye stykker:

„*Stk. 01*. Ejeren af fast ejendom, der er beliggende i et område, som i byplan- eller bygningsvedtægt er udlagt til sommerhusbebyggelse, har efter påbud derom pligt til helt eller delvis at udnytte ejendommen som forudsat ved godkendelsen af de vedtægtsbestemmelser, der gælder for området. I påbudet kan vedtægtsbestemmelserne suppleres med bestemmelser om maksimale grundstørrelser og mindste husstørrelser samt udlæg af fællesarealer.

Stk. 02. Påbud efter *stk. 1* kan kun meddeles i det omfang, dette er af væsentlig betydning for en hensigtsmæssig gennemførelse af den planlagte udvikling i området. Påbud meddeles af boligministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. I tilfælde, hvor boligministeren anser meddelelse af påbud for at være af væsentlig betydning af hensyn til sommerhusudviklingen i vedkommende egn som helhed, kan påbud dog meddeles af boligministeren med tilslutning fra amtsrådet, efter at der er givet kommunalbestyrelsen lejlighed til at udtale sig.“

Til § 5.

5) I *stk. 1* ændres „3 måneder“ til: „6 måneder“.

Af et *mindretal* (Hastrup, Stetter, Thestrup og H. C. Toft):

6) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2*. Undladelse af at efterkomme et påbud efter § 4 straffes med bøder. Sager herom behandles som politisager. Der kan under sagen efter boligministerens begæring fastsættes en frist til påbudets efterkommelse. Efterkommes påbudet ikke inden den fastsatte frist, kan det pålægges den pågældende under dagbøder at efterkomme det.“

Af *boligministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Hastrup, Stetter, Thestrup og H. C. Toft):

7) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2*. Overholder ejeren ikke et påbud efter § 4, kan boligministeren bestemme, at staten overtager det areal, som påbudet vedrører.“

Af *boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 10.

8) I *stk. 1* ændres „§ 4, *stk. 1*“ til: „§ 4“.

9) Efter *stk. 1* indsættes:

„*Stk. 02*. I forskrifter, som fastsættes i henhold til § 3, kan fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.“

Til § 11.

10) I *stk. 1, 2. pkt.*, ændres „§ 4, *stk. 1*“ til: „§ 4“.

Til § 12.

11) Paragraffen affattes således:

„§ 12. Loven træder i kraft den 1. september 1972.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 8 kommer til anvendelse på alle erhvervelser, der anmeldes til tinglysning efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende.

Stk. 3. Der kan kun meddeles påbud efter § 4, for så vidt angår ejendomme, der er erhvervet efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende. Påbud kan ikke meddeles til ejeren af en ejendom, som er overgået til ejeren fra dennes ægtefælle, fra beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller fra beslægtede i ejerens sidelinje så nær som søskende eller disses børn, hvis den tidligere ejer har erhvervet ejendommen før lovens bekendtgørelse i Lovtidende. Påbud kan heller ikke meddeles til ejeren af en ejendom, som er overgået til ejeren fra beslægtede i opstigende linje, hvis den tidligere ejer har erhvervet ejendommen fra sin ægtefælle, og hvis denne har erhvervet ejendommen før lovens bekendtgørelse i Lovtidende.

Stk. 4. Den, der den 9. februar 1972 lovligt drev erhvervsmæssig virksomhed, som omfattes af bestemmelsen i § 1, har krav på tilladelse til videreførelse af virksomheden i

samme omfang som hidtil, hvis ansøgning herom indgives senest den 31. december 1972.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

For at give mulighed for camping på samme sted i et tidsrum, der svarer til skoleferien, foreslås den i § 1, stk. 3, angivne frist på 4 uger forlænget til 6 uger.

Til nr. 2.

Ændringsforslaget er begrundet i bestræbelser for at præcisere, at loven ikke omfatter den såkaldte „bondegårdsferie“. Ved formuleringen er det tilstræbt at angive, at de sædvanlige former herfor ikke kan anses for omfattet af forpligtelsen til at indhente tilladelse til erhvervsmæssig udlejning efter § 1, stk. 1, nr. 1.

Man har ikke fundet det påkrævet udtrykkeligt at angive andre former for privat udleje i sommersæsonen, der ikke falder ind under kriteriet i § 1, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 3, 8 og 10.

Ændringsforslagene er af redaktionel karakter.

Til nr. 4.

I overensstemmelse med et ønske fra Kommunernes Landsforening foreslås det, at boligministerens meddelelse af udnyttelsespåbud gøres afhængig af, at vedkommende kommunalbestyrelse indstiller, at påbudet meddeles. Det er dog samtidig fundet rigtigst at åbne mulighed for, at et sådant påbud kan meddeles uden kommunalbestyrelsens indstilling, når amtsrådet giver tilslutning til påbudet, og når kommunalbestyrelsen har haft lejlighed til at udtale sig.

Til nr. 5.

Med henblik på at gøre de to frister i stk. 1 og stk. 3 lige lange foreslås fristen i stk. 1 ændret til 6 måneder.

Til nr. 6.

Det findes ikke påkrævet, at ikke-efterkommelse af et påbud efter § 4 skal kunne medføre statens overtagelse af arealet. De

sædvanlige strafsanktioner skønnes at være tilstrækkelige.

Til nr. 7.

Et påbud efter § 4 kan være begrænset til at omfatte en del af en ejendom. Ejerens undladelse af at efterkomme et på denne måde begrænset påbud bør ikke medføre, at boligministeren kan forlange mere end den pågældende del af ejendommen overtaget af staten.

Til nr. 9.

Det forekommer nødvendigt, at der åbnes mulighed for at fastsætte strafsanktion for overtrædelse af de i henhold til § 3 fastsatte forskrifter.

Til nr. 11.

ad stk. 1: Lovforslaget må påregnes vedtaget på et sådant tidspunkt, at det ikke vil være praktisk muligt at administrere lovens bestemmelser om tilladelse til erhvervsmæssig udlejning allerede med henblik på førstkommende sommerferie. Ikrafttrædelsesdatoen foreslås derfor udskudt til den 1. september 1972.

Udskydelse af ikrafttrædelsesdatoen gør ingen ændring i den ved lovforslagets § 12, stk. 4, foreslåede retsstilling for den, der ved lovforslagets fremsættelse lovligt drev erhvervsmæssig virksomhed, som omfattes af § 1.

ad stk. 2: Den ændrede affattelse indeholder ingen realitetsændringer i forhold til lovforslagets § 12, stk. 2.

ad stk. 3: Med ændringsforslaget gøres der undtagelse fra bestemmelsen i lovforslagets § 4 om påbud for så vidt angår ejendomme, der er overgået til en ægtefælle eller nære slægtninge. Undtagelsen omfatter således slægtgårde. Den ændrede affattelse indeholder herudover ingen realitetsændringer i forhold til lovforslagets § 12, stk. 3.

ad stk. 4: Ændringsforslaget angiver datoen for lovforslagets fremsættelse og indeholder tillige en bestemt dato som sidste frist for indgivelse af ansøgning om tilladelse til videreførelse af tidligere lovligt drevet udlejningsvirksomhed. Forslaget om at fastsætte den sidstnævnte dato til 31. december 1972 er ensbetydende med en mindre forlængelse af fristen ifølge lovforslagets § 12, stk. 4.

II. forslag til lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål.

Af et *mindretal* (Hastrup, Stetter, Thestrup, H. C. Toft, Henry Christensen, Hølgger Hansen, Søren Jensen (Hasseris), Svend Haugaard, Hilmar Baunsgaard og Niels Helveg Petersen):

Til § 3.

1) Efter 1. pkt. indføjes som nyt punktum:

„Renten fastsættes på grundlag af markedsforholdene for lån af tilsvarende type.“

Af *boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 4.

2) *Stk. 1* udgår, og i stedet indsættes som nye stykker:

„*Stk. 01.* Boligministeren eller den, han bemyndiger hertil, kan bestemme, at nærmere angivne ejendomme, som er beliggende i landzone eller i områder, som ved bygningsvedtægt eller byplanvedtægt er udlagt til sommerhusbebyggelse (sommerhusområder), pålægges forkøbsret for staten, når de i *stk. 2* eller *stk. 3* nævnte betingelser er opfyldt.

Stk. 02. Forkøbsret kan pålægges

- ejendomme, hvorpå der er marsk,
- ejendomme, som ikke er undergivet landbrugspligt, og hvorpå der er skov,
- ubebyggede ejendomme, som er beliggende i landzone, og som ikke er undergivet landbrugspligt.

Stk. 03. Forkøbsret kan i øvrigt kun pålægges, når det på grundlag af en iværksat planlægning til fremme af befolkningens rekreative interesser findes, at ejendommen eller en del af denne er særlig egnet til fremme af de formål, der er nævnt i § 1.“

Til § 7.

3) Paragraffen affattes således:

„§ 7. Boligministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan ekspropriere en ejendom i landzone eller i et sommerhusområde, når ejendommen kan pålægges forkøbsret efter § 4, *stk. 3*, og når det endvidere er af væsentlig betydning at råde over ejendommen for at sikre gennemførelsen af en iværksat planlægning til fremme af de formål, der er nævnt i § 1. Ekspropriation

kan dog ikke finde sted med henblik på tilvejebringelse af arealer til privat sommerhusbebyggelse.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Der henvises til mindretallets udtalelse herom i betænkningen.

Til nr. 2.

Med ændringsforslaget optages i lovtæksten de tilsigtede forudsætninger for konkrete pålæg af forkøbsret, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 4.

Til nr. 3.

Ændringsforslaget tilsigter at præcisere området for ekspropriation i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslaget og det af boligministeren tilkendegivne formål med ekspropriationsbestemmelsen. Med henvisningen til § 4, *stk. 3*, er det endvidere tilsigtet at angive, at ekspropriation kun kan foretages i tilfælde, hvor det pågældende areal er *særligt* egnet til fremme af de formål, der er nævnt i § 1.

Ændringsforslagets 2. punktum udelukker ikke, at staten kan afhænde mindre dele af en ejendom, der i sin helhed er overtaget af det offentlige efter § 7, til privat sommerhusbebyggelse, når ekspropriationen har måttet udstrækkes ud over det areal, der er nødvendigt til gennemførelse af ekspropriationsformålet.

III. forslag til lov om ændring af lov om by- og landzoner.

Af *boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1.

Den i nr. 1 foreslåede affattelse af lovens § 9, *stk. 2*, ændres til:

„*Stk. 2.* Boligministeren kan udfærdige bekendtgørelse om, at tilladelser efter §§ 6-8 i nærmere angivne tilfælde af mere vidtrækkende betydning i stedet meddeles af ministeren. Boligministeren kan endvidere beslutte at overtage afgørelsen i en for amtsrådet eller byudviklingsudvalget indbragt sag, når sagen skønnes at have mere vidtrækkende betydning.“

Bemærkninger.

Ved ændringsforslaget gøres det til en udtrykkelig betingelse for afvigelsen fra de almindelige kompetenceregler i loven, at der er tale om sager „af mere vidtrækkende betydning“. Med dette udtryk tilsigtes det at angive, at den foreslåede ordning kan omfatte ikke alene anlæg m. v., der i sig selv har stor eller principiel betydning, men også anlæg m. v., der kan få konsekvenser ud over det pågældende amt eller byudviklingsområde, selv om anlægget i sig selv må tillægges mindre betydning. Det nævnte udtryk vil imidlertid omvendt udelukke, at den foreslåede ordning kan omfatte kon-

krete småsager uden principiel interesse og uden vidererækkende konsekvenser.

Som eksempler på tilfælde, der kunne tænkes omfattet af ordningen, kan nævnes anlæg af flyvepladser eller atomkraftværker og i forbindelse hermed spørgsmål om bebyggelse i sådanne anlægs „beskyttelseszoner“, opførelse af store fabriksanlæg samt f. eks. hotelbyggeri o. lign. i visse landzoneområder. Den foreslåede adgang for ministeren til at overtage afgørelsen forudsættes i det hele begrænset til særlige arter af byggeri m. v. eller til geografisk afgrænsede områder, hvor ganske særlige hensyn gør sig gældende.

Orla Møller, næstformand.	Erik Andersen (Fr.borg amt).	Auken.	Camre.	Svend Jakobsen.	
Anker Jørgensen.	Risgaard Knudsen, formand.	Otto Mørch.	Bent Sørensen.	Maigaard.	
Gert Petersen.	Stetter.	Hastrup.	Thestrup.	H. C. Toft.	Henry Christensen.
	Holger Hansen.	Søren Jensen (Hasseris).	Svend Hangaard.		
	Hilmar Baunsgaard	Niels Helveg Petersen.			

Bilag.**JUSTITSMINISTERIET**

Den 9. maj 1972.

Notat om justitsministeriets praksis vedrørende afgørelsen af, om en person kan antages at have bopæl i Danmark i 1959-lovens forstand.

For at en person kan antages at have bopæl i Danmark, må han have sit faste og varige hjem inden for landets grænser.

Bopælsbegrebet kan ikke afgrænses ved hjælp af på forhånd angivne kriterier, idet spørgsmålet om, hvorvidt et ophold kan karakteriseres som bopæl, beror på en samlet overvejelse af hensigten og formålet med opholdet.

Det er *eksempelvis* af betydning for overvejselsen, om den pågældende har opgivet sin hidtidige bopæl og beskæftigelse i udlandet, om han har påtaget sig arbejde i Danmark og i bekræftende fald, om dette er tidsbegrænset eller i øvrigt af midlertidig karakter, og om arbejdet forudsætter ophold i Danmark. Det vil endvidere være

af betydning, om den pågældendes ægtefælle og eventuelle børn er danske eller har ophold (og arbejde) her i landet. Der kan endelig lægges vægt på, i hvilket tidsrum den pågældende indtil ansøgningen har opholdt sig i landet, og om han har skaffet selvstændig bolig af mere varig karakter for sig og sin familie, har flyttet sit løse her til, har tilmeldt sig folkeregister og har fuld skattepligt her.

Kun hvis det ved en række af de nævnte eller andre momenter må anses godtgjort, at den pågældende har en fast og varig tilknytning til Danmark, er tilladelse til at erhverve fast ejendom efter justitsministeriets opfattelse overflødig.